

**Vasile Coman**  
Judecător la Tribunalul Prahova

# **Infrațiuni de corupție și asimilate celor de corupție**

Practică judiciară comentată

**Volumul I. Luarea de mită. Darea de mită**

*Editura*  
**Hamangiu**  
**2019**

# Cuprins

|                                                                                                                                                                                                                                                                |          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <b>CAPITOLUL I. LUAREA DE MITĂ</b>                                                                                                                                                                                                                             | <b>1</b> |
| 1. Profesor în învățământul gimnazial. Decizia HP nr. 8/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Lipsa trăsăturii specifice infracțiunii de luare de mită, constând în „îndeplinirea unui act contrar îndatoririlor de serviciu” ale funcționarului public | 1        |
| NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                           | 11       |
| 2. <sup>1</sup> Electricieni în cadrul unei societăți pe acțiuni. Funcționari privați în sensul art. 308 CP                                                                                                                                                    | 11       |
| <sup>2</sup> Procedura recunoașterii învinuirii. Individualizarea pedepsei                                                                                                                                                                                     | 11       |
| <sup>3</sup> Scopul pedepsei                                                                                                                                                                                                                                   | 11       |
| NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                           | 16       |
| 3. <sup>1</sup> Șofer în cadrul unei societăți cu capital integral de stat. Funcționar public în sensul art. 175 alin. (1) lit. c) CP. Pedepsă complementară                                                                                                   | 18       |
| <sup>2</sup> Amânarea aplicării pedepsei. Condiții                                                                                                                                                                                                             | 18       |
| NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                           | 23       |
| 4. <sup>1</sup> Luare de mită. Agent de poliție. Folosirea funcției pentru obținerea de foloase materiale ilicite. Delimitare față de infracțiunea de înșelăciune                                                                                              | 23       |
| <sup>2</sup> Abuz în serviciu. Decizia nr. 405/2016 a Curții Constituționale. Atribuții de serviciu prevăzute într-o dispoziție a Inspectoratului General al Poliției Române. Achitare în procedura recunoașterii învinuirii                                   | 23       |
| NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                           | 33       |
| 5. <sup>1</sup> Luare de mită. Pretindere de foloase necuvenite. Consumarea infracțiunii. Vicepreședinte de consiliu județean. Funcționar cu atribuții de control                                                                                              | 34       |
| <sup>2</sup> Lege penală mai favorabilă. Individualizare judiciară. Aplicarea art. 19 din O.U.G. nr. 43/2002. Concurs de cauze de reducere a pedepsei. Efect succesiv                                                                                          | 34       |
| NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                           | 39       |
| 6. Lector universitar. Mită constând în pretinderea și primirea de la studenți a unor sume de bani sau alte foloase în scopul promovării examenelor. Individualizare judiciară                                                                                 | 41       |
| NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                           | 45       |
| 7. <sup>1</sup> Varianta normativă a „pretinderii” mitei. Ofițer de poliție judiciară (autorat) și avocat (complicitate prin intermedierea mitei către funcționar). Relevanța cunoașterii modalității concrete de ajutor                                       | 45       |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |     |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 2.  | Opțiunea inculpaților de a fi judecați în proceduri de judecată diferite. Relevanță                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 45  |
| 3.  | Sucesiune de legi penale. Implicații ale stabilirii legii penale mai favorabile                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 45  |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 57  |
| 8.  | 1. Luare de mită. Procuror și cadru didactic al unei facultăți de Drept. Universitate particulară                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 57  |
|     | 2. Noțiunea de „funcționar public”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 57  |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 61  |
| 9.  | 1. Luare de mită în modalitatea pretindere. Inspector de mediu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 64  |
|     | 2. Interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică. Aplicarea cumulativă a interdicțiilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b) și g) CP în conținutul pedepsei complementare și al pedepsei accesorii                                                                                                                                                        | 64  |
| 10. | 1. Obiectul infracțiunii de luare de mită. Expresia „alte foloase”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 66  |
|     | 2. Răspunderea penală a persoanei juridice. Persoană juridică controlată de către funcționarul public corupt                                                                                                                                                                                                                                                                       | 66  |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 77  |
| 11. | Luare de mită în modalitatea pretinderii de foloase necuvenite. Consumarea infracțiunii. Subprefect. Înalt funcționar public cu atribuții de control. Influențarea desfășurării procedurilor de reconstituire a dreptului de proprietate în scopul satisfacerii intereselor personale. Expresia „folos necuvenit”. Proporția între actul efectuat de funcționar și folosul pretins | 79  |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 93  |
| 12. | Luare de mită. Cerința existenței, la data comiterii faptei, a unor atribuții de serviciu concrete în legătură cu îndeplinirea unui act. Procuror-șef D.I.I.C.O.T. Redistribuirea unui dosar. Inexistența unei îndepliniri „defectuoase” a atribuțiilor de serviciu                                                                                                                | 95  |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 108 |
| 13. | 1. Medic specialist în ortopedie-traumatologie. Funcționar public în sensul art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a CP. Decizia HP nr. 26/2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție                                                                                                                                                                                               | 108 |
|     | 2. Omisiunea primei instanțe de a specifica în mod concret în hotărâre care sunt drepturile al căror exercițiu a fost interzis ca pedeapsă complementară și accesorie în cazul luării de mită                                                                                                                                                                                      | 108 |
|     | 3. Infracțiune continuată. Condiții. Criteriile de evaluare a existenței rezoluției unice infracționale. Decizia nr. 368/2017 a Curții Constituționale                                                                                                                                                                                                                             | 108 |

|     |                                                                                                                                                                                             |     |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|     | 4. Greșită confiscare a sumei de bani puse la dispoziția martorului denunțator pentru flagrant. Inaplicabilitatea procedurii prevăzute de art. 278 CPP pentru completarea pedepsei aplicate | 108 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                        | 116 |
| 14. | 1. Profesori din învățământul liceal. Luare de mită și trafic de influență. Influență traficată pentru intervenții în scopul promovării unor elevi aflați în situație de corigență          | 117 |
|     | 2. Unitatea de rezoluție infracțională – criteriu de delimitare între infracțiunea continuată și concursul de infracțiuni                                                                   | 117 |
|     | 3. Aplicarea nelegală a pedepsei accesorii în ipoteza suspendării sub supraveghere a executării pedepsei principale                                                                         | 117 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                        | 126 |
| 15. | 1. Agenți de poliție rutieră. Luare de mită. Delimitări față de infracțiunea de primire de foloase necuvenite, reglementată de vechiul Cod penal                                            | 127 |
|     | 2. Circumstanțe atenuante judiciare. Posibilitatea reținerii lor chiar în caz de nerecunoaștere a comiterii faptei și de condamnare                                                         | 127 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                        | 130 |
| 16. | 1. Schimbarea încadrării juridice din luare de mită în folosire abuzivă a funcției în scop sexual. Conferențiar universitar                                                                 | 133 |
|     | 2. Pedepsa accesorie în cazul suspendării sub supraveghere a executării pedepsei principale                                                                                                 | 133 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                        | 144 |
| 17. | Judecător. Luare de mită în modalitatea normativă „primire”. Intenție directă                                                                                                               | 145 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                        | 151 |
| 18. | Primar. Lipsa unei baze factuale suficiente pentru a reține existența infracțiunii de luare de mită. Sintagma „în legătură” cu exercitarea atribuțiilor de serviciu ale funcționarului.     |     |
|     | <i>In dubio pro reo</i> . Achitare                                                                                                                                                          | 152 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                        | 156 |
| 19. | 1. Luare de mită. Concurs cu infracțiunea de complicitate la furt calificat. Agenți de pază. Funcționari privați                                                                            | 158 |
|     | 2. Aplicarea pedepsei (complementară și accesorie) a interzicerii exercitării unor drepturi                                                                                                 | 158 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                        | 162 |
| 20. | 1. Judecător. Luare de mită în modalitatea normativă „pretindere” și „primire”. Flagrant. Inexistența provocării                                                                            | 163 |
|     | 2. Invocarea în faza de judecată a unor critici de nelegalitate a urmăririi penale nu justifică reținerea art. 75 alin. (2) CP privind circumstanțele atenuante judiciare                   | 163 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                        | 169 |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |     |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 21. | Judecător. Luare de mită în modalitatea „pretindere”. Suspendare din calitatea de judecător. Neaplicarea pedepsei interzicerii exercitării dreptului de a ocupa funcția                                                                                                                                       | 169 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 173 |
| 22. | Judecător. Luare de mită în modalitatea normativă „pretindere-primire”. Infrațiune continuată de pericol. Subiect pasiv. Urmarea imediată. Perseverență infracțională. Contopirea pedepsei aplicate cu o altă pedeapsă tot pentru infracțiuni de corupție. Executarea pedepsei în regim de detenție           | 174 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 188 |
| 23. | <sup>1</sup> Primire de foloase necuvenite. Trafic de influență                                                                                                                                                                                                                                               | 188 |
|     | <sup>2</sup> Abuz în serviciu derivat din pronunțarea unei hotărâri judecătorești de către magistratul judecător. Principiul independenței puterii judecătorești                                                                                                                                              | 188 |
|     | <sup>3</sup> Infrațiunea prevăzută de art. 12 lit. b) din Legea nr. 78/2000                                                                                                                                                                                                                                   | 188 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 208 |
| 24. | Pluralitate de infracțiuni. Luare de mită, infracțiunea prevăzută de art. 12 lit. b) din Legea nr. 78/2000 și infracțiuni contra siguranței și integrității sistemelor informatice. Amendă penală care însoțește pedeapsa închisorii, aplicată pe lângă pedeapsa dispusă pentru infracțiunea de luare de mită | 210 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 216 |
| 25. | Executor judecătoresc. Funcționar public în sensul art. 175 alin. (2) CP. Mită constând în primirea unei sume de bani pentru tergiversarea procedurii de executare silită                                                                                                                                     | 216 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 220 |
| 26. | Agent de poliție. Schimbarea încadrării juridice din infracțiunea de luare de mită în infracțiunea de abuz în serviciu. Lipsă urmării imediate a infracțiunii. Achitare. Dare de mită. Lipsa libertății de voință. Consecințe                                                                                 | 220 |
| 27. | <sup>1</sup> Agenți de poliție rutieră. Pretinderea și primirea unor sume de bani pentru încălcarea atribuțiilor de serviciu privind constatarea și sesizarea unor infracțiuni prevăzute de Legea nr. 143/2000                                                                                                | 225 |
|     | <sup>2</sup> Greșita utilizare a procedurii prevăzute de art. 279 CPP pentru acoperirea omisiunii de a dispune cu privire la prelevarea probelor biologice ori cu privire la confiscarea specială                                                                                                             | 225 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 231 |
| 28. | Procuror. Spălare de bani – infracțiune corelativă infracțiunii de luare de mită. Constatarea că infracțiunea de luare de mită nu există. Consecințe în privința spălării de bani                                                                                                                             | 231 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 239 |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |     |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 29. | <sup>1</sup> . Agent de poliție rutieră. Luare de mită. Inexistența unor sume de bani sau a altor foloase necuvenite _____                                                                                                                                                                                                                  | 240 |
|     | <sup>2</sup> . Abuz în serviciu. Lipsa urmăririi imediate. Principiul <i>ultima ratio</i> . Decizia nr. 392/2017 a Curții Constituționale _____                                                                                                                                                                                             | 240 |
|     | NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 246 |
| 30. | Luare de mită în concurs cu infracțiunea de abuz în serviciu. Delimitări. Personal de tren. Natura actului normativ prin care este adoptat regulamentul privind transportul pe căile ferate. Consecințe _____                                                                                                                               | 246 |
|     | NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 251 |
| 31. | <sup>1</sup> . Procuror. Lipsa caracterului necuvenit al folosului din conținutul infracțiunii de luare de mită. Trafic de influență. Condiții _____                                                                                                                                                                                        | 253 |
|     | <sup>2</sup> . Circumstanțe atenuante judiciare. Împrejurările legate de fapta comisă care diminuează pericolozitatea infractorului _____                                                                                                                                                                                                   | 253 |
|     | NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 263 |
| 32. | <sup>1</sup> . Agenți de poliție rutieră. Primirea unei sume de bani în scopul neîndeplinirii atribuțiilor de serviciu. Omisiunea încheierii actelor procedurale de săvârșire a infracțiunilor rutiere constatate în exercițiul atribuțiilor de serviciu. Luare de mită în concurs real cu infracțiunea de favorizare a făptuitorului _____ | 264 |
|     | <sup>2</sup> . Individualizarea judiciară a pedepsei. Omisiunea aplicării pedepsei accesorii în cazul suspendării sub supraveghere a executării pedepsei _____                                                                                                                                                                              | 264 |
|     | NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 270 |
| 33. | <sup>1</sup> . Luare de mită și fals intelectual. Agent de poliție rutieră cu atribuții de constatare și sancționare a contravențiilor _____                                                                                                                                                                                                | 271 |
|     | <sup>2</sup> . Pedepsă nelegală. Calcul greșit al sporului aplicabil în cazul concursului de infracțiuni _____                                                                                                                                                                                                                              | 271 |
|     | <sup>3</sup> . Aplicarea greșită a pedepsei accesorii a interzicerii exercitării unor drepturi în cazul suspendării sub supraveghere a pedepsei principale a închisorii _____                                                                                                                                                               | 271 |
|     | NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 278 |
| 34. | Mită primită pentru atribuirea preferențială de contracte de achiziție publică. Director societate cu capital integral de stat. Funcționar public în sensul art. 175 alin. (1) lit. c) CP. Respingerea cererii de schimbare a încadrării juridice în infracțiunea de înșelăciune _____                                                      | 278 |
|     | NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 282 |
| 35. | <sup>1</sup> . Luare de mită și trafic de influență. Greșită schimbare a încadrării juridice în complicitate la infracțiunea prevăzută de art. 18 <sup>1</sup> din Legea nr. 78/2000. Pretindere mită pentru încălcarea și pe viitor a atribuțiilor de serviciu _____                                                                       | 282 |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|     | <sup>2</sup> Infracțiuni de corupție. Infracțiuni de pericol. Inadmisibilitatea acțiunii civile                                                                                                                                                                                                                                            | 282 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 288 |
| 36. | <sup>1</sup> Medic ginecolog. Mită în legătură cu îndeplinirea unui act ce intră în atribuțiile de serviciu ale funcționarului                                                                                                                                                                                                             | 288 |
|     | <sup>2</sup> Lipsa dezincriminării infracțiunii de primire de foloase necuvenite, prevăzută de art. 256 CP 1969. Absorbție legală                                                                                                                                                                                                          | 288 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 291 |
| 37. | <sup>1</sup> Autopsier. Mită pentru urgentarea exercitării atribuțiilor de serviciu. Sintagma „funcție publică de orice natură”                                                                                                                                                                                                            | 292 |
|     | <sup>2</sup> Concurs de infracțiuni săvârșite atât anterior, cât și ulterior intrării în vigoare a noului Cod penal. Tratament sancționator                                                                                                                                                                                                | 292 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 297 |
| 38. | Mită în legătură cu îndeplinirea anterioară a atribuțiilor de serviciu de către funcționar. Primire de foloase necuvenite sau luare de mită. Diferențiere                                                                                                                                                                                  | 298 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 304 |
| 39. | Agent de penitenciar. Luare de mită în concurs cu infracțiunea prevăzută de art. 74 <sup>2</sup> din Legea nr. 275/2006. Individualizarea judiciară a pedepsei                                                                                                                                                                             | 305 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 308 |
| 40. | Concurs de infracțiuni de luare de mită. Nereținerea infracțiunii continuate. Delimitări. Agent de penitenciar. Infracțiunea prevăzută de art. 74 <sup>2</sup> din Legea nr. 275/2006                                                                                                                                                      | 309 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 315 |
| 41. | <sup>1</sup> Medic neurochirurg. Luare de mită. Greșită încadrare juridică prin reținerea și a infracțiunii concurente de trafic de influență. Delimitări între infracțiunea de luare de mită și cea de trafic de influență                                                                                                                | 315 |
|     | <sup>2</sup> Confiscare specială. Situația juridică a sumei de bani utilizate pentru flagrant                                                                                                                                                                                                                                              | 315 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 323 |
| 42. | <sup>1</sup> Infracțiuni de corupție. Cadre didactice universitare, membri ai unei comisii de inspecție specială pentru acordare grad didactic. Funcționari publici în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a CP. Decizia HP nr. 8/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Valoarea socială ocrotită – educația națională | 323 |
|     | <sup>2</sup> Individualizarea pedepsei                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 323 |
|     | <sup>3</sup> Confiscare specială. Sumă de bani în altă monedă decât cea națională                                                                                                                                                                                                                                                          | 323 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 332 |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                 |     |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 43. | <sup>1</sup> Funcționar public cu atribuții de pază – pădurar. Luare de mită în concurs cu infracțiunea de complicitate la tăiere fără drept de arbori și la furt de arbori din fondul forestier național _____                                 | 333 |
|     | <sup>2</sup> Infracțiuni silvice. Majorarea prețului unității de masă lemnoasă pe picior ulterior comiterii faptei. Faptă care nu este prevăzută de legea penală (contravenții silvice) _____                                                   | 333 |
| 44. | <sup>1</sup> Luare de mită. Agent de poliție rutieră. Modalitatea „primirii unei sume de bani pentru neîndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle de serviciu ale funcționarului”. Achitare pentru insuficiența probelor de vinovăție _____ | 339 |
|     | <sup>2</sup> Denunț. Relevanța datei formulării _____                                                                                                                                                                                           | 339 |
|     | NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                      | 347 |
| 45. | Director bancar. Luare de mită. Dispoziții aplicabile _____                                                                                                                                                                                     | 347 |
|     | NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                      | 349 |
| 46. | <sup>1</sup> Consilier juridic principal în cadrul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Luare de mită în formă continuată. Delimitări față de unitatea naturală de infracțiune _____                                           | 350 |
|     | <sup>2</sup> Recalcularea pedepsei pentru infracțiunea continuată. Dispoziții aplicabile _____                                                                                                                                                  | 350 |
|     | NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                      | 357 |

## **CAPITOLUL AL II-LEA. DAREA DE MITĂ \_\_\_\_\_ 359**

|     |                                                                                                                                                                                                              |     |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 47. | <sup>1</sup> Săvârșirea faptei „în legătură” cu îndeplinirea atribuțiilor de serviciu de către funcționarul public agent de poliție rutieră. Oferirea mitei după îndeplinirea atribuțiilor de serviciu _____ | 359 |
|     | <sup>2</sup> Individualizarea pedepsei _____                                                                                                                                                                 | 359 |
|     | NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                   | 362 |
| 48. | Mită oferită în scopul nesanționării unei contravenții rutiere. Aplicarea pedepsei complementare a publicării hotărârii definitive de condamnare. Valorificarea scopului preventiv al pedepsei _____         | 362 |
|     | NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                   | 366 |
| 49. | Mită oferită unui funcționar privat (paznic). Complicitate constând în ajutor moral. Lipsa laturii subiective a infracțiunii. Achitare _____                                                                 | 366 |
|     | NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                   | 370 |
| 50. | <sup>1</sup> Infracțiuni de dare și luare de mită. Subiect activ la darea de mită. Varianta atenuată a infracțiunii prevăzută în art. 308 alin. (1) CP _____                                                 | 371 |
|     | <sup>2</sup> Renunțarea la aplicarea pedepsei. Amânarea aplicării pedepsei. Condiții. Noțiunea de „pedeapsă prevăzută de lege” _____                                                                         | 371 |
|     | NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                   | 378 |



|     |                                                                                                                                                                                                                                          |     |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 51. | <sup>1</sup> Autor persoană juridică. Mită pentru primar „negociată” ca procent din valoarea unor contracte de consultanță. Reținere eronată a infracțiunii continuate                                                                   | 378 |
|     | <sup>2</sup> Calitatea persoanei căreia i s-a dat mita. Nereținerea dispozițiilor art. 308 CP în cazul primarului                                                                                                                        | 378 |
|     | <sup>3</sup> Procedura recunoașterii învinuirii în cazul inculpatului persoană juridică. Condiții                                                                                                                                        | 378 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                     | 385 |
| 52. | <sup>1</sup> Dare de mită unui inspector de la inspectoratul teritorial de muncă, pentru neaplicarea unei sancțiuni contravenționale                                                                                                     | 387 |
|     | <sup>2</sup> Omisiunea aplicării pedepsei accesorii în cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere                                                                                                                            | 387 |
|     | <sup>3</sup> Greșita aplicare a dispozițiilor art. 93 alin. (2) lit. b) CP. Necesitatea individualizării exacte, de către instanță, a numărului programelor de reintegrare socială pe care inculpatul trebuie să le urmeze               | 387 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                     | 391 |
| 53. | Condamnare pentru dare de mită. Săvârșirea faptei de către o altă persoană. Achitare                                                                                                                                                     | 392 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                     | 394 |
| 54. | Lipsa calității de funcționar a subiectului pasiv secundar. Obște sătească. Lipsa calității de salariat – persoană investită cu exercitarea unei atribuții de serviciu în mod legal. Infracțiune putativă. Achitare                      | 395 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                     | 398 |
| 55. | Calitatea de funcționar public a consilierului local. Momentul dobândirii acestei calități. Consecințe privind infracțiunea de dare de mită                                                                                              | 399 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                     | 404 |
| 56. | <sup>1</sup> Dare de mită. Individualizarea modalității de executare a pedepsei închisorii. Renunțarea la aplicarea pedepsei. Nelegalitate                                                                                               | 404 |
|     | <sup>2</sup> Măsură asigurătorie. Lipsa mențiunii menținerii ei. Confiscare specială. Consecințe                                                                                                                                         | 404 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                     | 409 |
| 57. | Mită oferită primarului în scopul neîndeplinirii atribuțiilor legale constând în dispunerea și luarea de măsuri pentru desființarea de lucrări executate fără autorizație de construire. Lipsa unui beneficiu personal. Intenție directă | 410 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                     | 415 |
| 58. | Dare de mită. Incidența cauzei de nepedepsire prevăzute de art. 290 alin. (3) CP. Încetarea procesului penal                                                                                                                             | 416 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                     | 419 |

|                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |            |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 59.                                              | Mită oferită expertului criminalist în tehnica Poligraf                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 420        |
| 60.                                              | Dare de mită în concurs cu infracțiunea de cumpărare de influență. Recidivă postcondamnatorie. Tehnica de contopire a pedepselor                                                                                                                                                                                                              | 425        |
|                                                  | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 429        |
| 61.                                              | Avocat. Complicitate constând în ajutor material la săvârșirea infracțiunii de dare de mită. Individualizarea pedepsei și a modalității de executare                                                                                                                                                                                          | 430        |
|                                                  | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 437        |
| <b>CAPITOLUL AL III-LEA. ASPECTE PROCEDURALE</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>438</b> |
| <i>Secțiunea 1. Luarea de mită</i>               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 438        |
| 62.                                              | <sup>1</sup> Luare de mită. Medic neurochirurg. Decizia HP nr. 26/2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție                                                                                                                                                                                                                                 | 438        |
|                                                  | <sup>2</sup> Aprecierea probelor. Lipsa probelor directe de vinovăție. Achitare                                                                                                                                                                                                                                                               | 438        |
|                                                  | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 443        |
| 63.                                              | Mită pentru urgentarea îndeplinirii atribuțiilor se serviciu. Șef sucursală a Registrului Auto Român. Principiul loialității administrării probelor în materia agenților provocatori. Provocare activă din partea investigatorilor sub acoperire pentru unele dintre actele materiale ale infracțiunii continuate. Achitare                   | 444        |
|                                                  | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 456        |
| 64.                                              | <sup>1</sup> Luare de mită. Agent de poliție. Depășirea de către investigatorii sub acoperire a competențelor autorizate de către procuror. Provocare polițienească. Excluderea probelor nelegal administrate. Efecte asupra fondului acuzației. Achitare                                                                                     | 457        |
|                                                  | <sup>2</sup> Dreptul la tăcere. Dreptul de a nu contribui la propria acuzare                                                                                                                                                                                                                                                                  | 457        |
|                                                  | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 464        |
| 65.                                              | Infracțiuni de corupție. Prim-procuror al parchetului de pe lângă tribunal. Excepție de necompetență funcțională a procurorului din cadrul Direcției Naționale Anticorupție de a participa la ședința de judecată. Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție. Raportul între norma generală și norma specială. Norme tranzitorii | 465        |
|                                                  | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 467        |
| 66.                                              | <sup>1</sup> Luare de mită. Mandate de supraveghere tehnică autorizate de Înalta Curte de Casație și Justiție – de siguranță națională. Mandate de supraveghere tehnică autorizate de tribunal și puse în executare de „un organ specializat al statului”. Excluderea probelor. Aplicarea Deciziei nr. 51/2016 a Curții Constituționale       | 470        |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|     | <sup>2</sup> Regimul nulităților                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 470 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 477 |
| 67. | <sup>1</sup> Infracțiuni de corupție, spălare de bani și abuz în serviciu. Încălcarea dreptului la un proces echitabil prin nepronunțarea de către prima instanță cu privire la fondul acuzației, prin reținerea, în mod eronat, a incidenței prescripției răspunderii penale, prin nemotivarea sentinței penale, prin lipsa unei judecăți efective și prin ignorarea standardului probei „dincolo de orice îndoială rezonabilă” în pronunțarea soluțiilor de condamnare. Încălcarea principiului egalității de arme. Aplicare nelegală a unei decizii a Curții Constituționale, fundamentată doar pe comunicatul de presă al Curții Constituționale. Consecință indirectă – aplicarea nelegală a confiscării speciale | 477 |
|     | <sup>2</sup> Încălcarea dreptului la apărare. Imposibilitate obiectivă a avocatului ales de a se prezenta, probată cu înscrisurile depuse la dosar. Desemnarea avocatului din oficiu cu încălcarea art. 91 alin. (2) teza finală CPP. Lipsa unei apărări concrete și efective din partea avocatului din oficiu. Nulitatea sentinței penale                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 478 |
|     | <sup>3</sup> Principiul administrării nemijlocite a probelor. Excepția nemijlocirii parțiale. Respectarea termenului rezonabil al procesului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 478 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 488 |
| 68. | <sup>1</sup> Agent de poliție rutieră. Pretinderea și primirea unei sume de bani cu titlu de mită, pentru a nu constata comiterea unei contravenții rutiere. Momentul în care instanța analizează „mita”, ca element constitutiv al infracțiunii                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 490 |
|     | <sup>2</sup> Incidența cazului de incompatibilitate a judecătorului prevăzut de art. 64 alin. (1) lit. f) CPP. Nulitatea absolută prevăzută de art. 281 alin. (1) lit. a) CPP – compunerea instanței sub aspect „calitativ”. Desființarea hotărârii cu trimitere spre rejudecare de către aceeași instanță                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 490 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 494 |
| 69. | <sup>1</sup> Medic ortoped. Luare de mită. Condiții privind reținerea dispozițiilor art. 396 alin. (10) CPP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 495 |
|     | <sup>2</sup> Încălcarea principiului dublului grad de jurisdicție în materie penală. Trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 495 |
|     | NOTĂ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 500 |
| 70. | <sup>1</sup> Primar. Condamnare pentru luare de mită. Pretinsă nesemnare a minutei și a hotărârii de condamnare de către unul dintre membrii completului. Împiedicarea unuia dintre                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| membrii completului de a semna hotărârea. Aplicarea art. 406 alin. (4) CPP _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 501 |
| 2. Contestație în anulare întemeiată pe art. 426 lit. b) CPP. Incidența Deciziei HP nr. 10/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție _____                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 501 |
| NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 504 |
| 71. 1. Infrațiuni de corupție. Denunț. Declarația martorului denunțator. Apreciere greșită a probatorului. Testul Poligraf. Valoare probatorie _____                                                                                                                                                                                                                                                                             | 505 |
| 2. Schimbarea încadrării juridice în apel. Inadmisibilitate _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 505 |
| NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 522 |
| <i>Secțiunea a 2-a. Darea de mită</i> _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 523 |
| 72. Infrațiuni de corupție. Dare de mită. Revizuire pentru existența protocoalelor încheiate între Ministerul Public și Serviciul Român de Informații. Analiza probelor. Inadmisibilitate _____                                                                                                                                                                                                                                  | 523 |
| NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 525 |
| 73. Dare de mită. Notificarea oficială cu privire la acuzația penală. Cerere de repunere în termenul de apel. Apel tardiv _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 531 |
| 74. Neconcordanță între minută și dispozitivul hotărârii. Omiterea aplicării procedurii simplificate a recunoașterii învinuirii. Greșeală de judecată. Nelegalitate. Noțiunea de „eroare materială evidentă” _____                                                                                                                                                                                                               | 535 |
| NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 537 |
| 75. Infrațiuni de corupție. Infrațiuni pereche (luare și dare de mită, trafic și cumpărare de influență). Necesitatea judecării într-un cadru procesual unic, pentru justa soluționare a cauzei. Apel împotriva încheierii de disjungere. Disjungere nelegală. Încălcarea dreptului la un proces echitabil. Principiul contradictorialității. Principiul aflării adevărului. Trimitere spre rejudecare în vederea reunirii _____ | 538 |
| NOTĂ _____                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 546 |

**15. <sup>1</sup> Agenți de poliție rutieră. Luare de mită. Delimitări față de infracțiunea de primire de foloase necuvenite, reglementată de vechiul Cod penal**  
**<sup>2</sup> Circumstanțe atenuante judiciare. Posibilitatea reținerii lor chiar în caz de nerecunoaștere a comiterii faptei și de condamnare**

CP 1969, art. 74, art. 254, art. 256

CP, art. 75, art. 289

Legea nr. 78/2000, art. 7 lit. c)

**1. Fapta agentului de poliție de a primi o sumă de bani în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, respectiv în timp ce completa procesul-verbal de contravenție, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de luare de mită, prevăzută de art. 254 CP 1969 (art. 289 noul CP). Fapta nu poate fi încadrată în infracțiunea prevăzută de art. 256 CP 1969 – primirea de foloase necuvenite –, atât timp cât suma de bani nu a fost primită după ce inculpatul a îndeplinit un act în virtutea funcției sale (întocmirea procesului-verbal de contravenție), ci chiar în timpul dresării acestuia.**

**2. Pot fi reținute circumstanțe atenuante judiciare în favoarea inculpatului, chiar dacă nu a recunoscut săvârșirea faptei pentru care a fost trimis în judecată, deoarece nerecunoașterea acesteia constituie o modalitate a inculpatului de a se apăra în procesul penal, în condițiile în care apreciază, așa cum susține, că nu se face vinovat de săvârșirea infracțiunii respective.**

*C.A. Pitești, s. pen., min și fam., dec. pen. nr. 275 din 19.05.2014, nepublicată*

**Prin sentința penală nr. 134 din 23.01.2014 pronunțată de Tribunalul Argeș,** au fost condamnați inculpații V.R.M. la 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită, prevăzută de art. 254 CP 1969 raportat la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 74 alin. (1) lit. a) și c) CP 1969, și C.I. la 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la luare de mită, prevăzută de art. 26 raportat la art. 254 CP 1969, art. 7 alin. (1) din Legea nr. 78/2000 și art. 74 alin. (1) lit. c) CP 1969.

În baza art. 81 CP 1969, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepselor aplicate inculpaților și s-a fixat termen de încercare de 3 ani pentru fiecare.

S-a constatat că bancnota de 100 lei cu seria 066C1043968 ce a constituit obiectul infracțiunii a fost restituită denunțatorului D.S.

**Împotriva sentinței au formulat apel Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș și inculpații V.R.M. și C.I.** Parchetul a criticat sentința pentru netemeinicie, susținând că în mod greșit au fost reținute circumstanțe atenuante în favoarea inculpaților, iar modalitatea de executare în sensul suspendării condiționate a executării pedepsei, potrivit art. 81 CP 1969, nu este de natură să asigure realizarea scopului pedepsei; prin urmare, a solicitat înlăturarea dispozițiilor art. 81 CP 1969 și aplicarea dispozițiilor art. 86<sup>1</sup> CP 1969. Inculpatul V.R.M., în apelul său, a solicitat schimbarea încadrării juridice din infracțiunea de luare

de mită în aceea de primire de foloase necuvenite și, pentru că această din urmă faptă este dezincriminată, să se dispună achitarea, în cadrul aplicării legii penale mai favorabile. Și inculpatul C.I. a solicitat achitarea, dar pentru un alt temei, respectiv cel prevăzut de art. 10 alin. (1) lit. c) CPP 1968, susținând că fapta nu a fost săvârșită de el, ci de către inculpatul V.R.M.

Examinând legalitatea și temeinicia sentinței pronunțate, s-a constatat că toate apelurile sunt nefondate, urmând a fi respinse ca atare.

Cu referire la **situația de fapt**, Curtea a reținut că este necontestată împrejurarea că la, data de 06.03.2013, în jurul orei 19:20, inculpații V.R.M. și C.I., încadrați ca agenți de poliție la Poliția Municipiului Pitești – Secția a 2-a și desemnați ca polițiști rutieri, se aflau în control pe str. Depozitelor din Municipiul Pitești, deplasarea în acel punct făcându-se cu autoturismul aparținând Ministerului de Interne, condus de către primul inculpat. La un anumit moment, inculpatul V.R.M. a oprit pentru control autoturismul condus de denunțatorul D.S., care fusese surprins vorbind la telefon în timp ce conducea. Astfel, în urma discuției avute între inculpat și conducătorul auto, i s-a comunicat acestuia din urmă că urmează a fi sancționat contravențional, dar conducătorul auto a insistat să i se aplice un avertisment, deoarece aplicarea unei alte sancțiuni ar avea consecințe asupra dreptului său de a conduce, întrucât mai fusese sancționat anterior; pentru a obține clemența agentului de poliție, conducătorul auto i-a promis o sumă de bani. Tot astfel, rezultă cu certitudine că la percheziția corporală efectuată asupra inculpatului V.R.M. s-a găsit bancnota de 100 lei, dată de conducătorul auto și a cărei serie fusese notată de către acesta înainte de a face denunțul la organele de urmărire penală (proces-verbal din 06.03.2013).

Susținerea inculpatului V.R.M., în sensul că suma de 100 de lei a fost primită după întocmirea procesului-verbal, este infirmată de martora P.M.M., care menționează că, în timp ce polițistul (V.R.M.) completa procesul-verbal de contravenție dresat conducătorului auto, acesta din urmă a venit la autoturismul propriu, de unde a luat suma de 100 de lei, cu care a plecat la autoturismul aparținând Poliției. Martora a precizat: „La un moment dat, D.S. a venit la mașină și a zis că unul dintre polițiști i-a cerut un milion pentru a nu-i da amendă și a nu-l sancționa cu suma de 1.000 de lei și șase puncte penalizare”. De fapt, o atare susținere a fost făcută și de către conducătorul auto – denunțatorul D.S. –, în care arată: „Am încercat din nou să-l determin să-mi aplice o sancțiune cu avertisment și, după ce i-am spus cu ce mă ocup, mi-a solicitat suma de un milion lei vechi – 100 de lei”. Și inculpatul C.I. precizează că suma de 100 de lei a fost adusă la autoturismul Poliției de către conducătorul auto, în timp ce V.R.M. completa procesul-verbal de contravenție. Astfel, precizează inculpatul C.I., cu ocazia confruntării cu conducătorul auto D.S.: „Am văzut că denunțatorul D.S., în timp ce colegul meu se afla în autoturism și completa, probabil, procesul-verbal, era foarte agitat și se tot plimba în zona portierei dreaptă față deschisă a echipajului”.

Așadar, în ceea ce-l privește pe inculpatul V.R.M., încadrarea faptei sale a fost corect făcută în infracțiunea de luare de mită prevăzută de art. 254 CP 1969, potrivit căruia constituie această infracțiune fapta funcționarului care, direct sau indirect, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase sau nu o respinge, în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri. Revenind la speță, s-a constatat că inculpatul a primit suma de bani în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, respectiv în timp ce completa procesul-verbal de contravenție, prin care a aplicat sancțiunea „avertisment”, conform înțelegerii cu conducătorul auto. S-a constatat, prin urmare, că fapta sa nu poate fi încadrată în infracțiunea prevăzută de art. 256 CP 1969 – primirea de foloase necuvenite –, atât timp cât suma de 100 de lei nu a fost primită după ce inculpatul a îndeplinit un act în virtutea funcției sale (întocmirea procesului-verbal de contravenție), ci chiar în timpul dresării acestuia.

Este, de asemenea, neîntemeiată susținerea inculpatului C.I. referitoare la nesăvârșirea infracțiunii de complicitate la luare de mită, deoarece probele administrate în cauză fac dovada săvârșirii unei atare fapte. Astfel, ca formă de participare penală, complicitatea este reglementată în art. 26 CP 1969, cu corespondent în art. 48 noul CP, cu următorul conținut: „Complice este persoana care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte prevăzută de legea penală”. Din actele dosarului, la care s-a făcut referire, rezultă că, fără ajutorul dat inculpatului V.R.M. de către inculpatul C.I., suma de 100 de lei nu putea ajunge în posesia acestuia, semnificativ fiind declarația primului inculpat în care arată că, „după ce martorul denunțator a plecat și eu am pornit în trafic mașina de serviciu, colegul meu C. mi-a spus că D. îi aruncase pe preșul din mașină suma de 100 de lei”. În aceeași declarație a precizat inculpatul: „Am vorbit cu inculpatul C. că respectiva sumă o împărțim în mod egal”. Precizările făcute de inculpatul V.R.M. se coroborează cu declarația dată de conducătorul auto – denunțatorul D.S. –, inclusiv în fața instanței, în care arată: „Pe bancheta din dreapta față stătea C., iar la volan era V. Pentru că nu aveam cum să bag capul pe geam și să mă întind până la V., am băgat mâna pe geam cu bancnota, iar C. mi-a luat-o din mână și a pus-o între picioare, chiar aplecându-se”.

Prin urmare, prin fapta sa, inculpatul C.I. l-a ajutat pe inculpatul V.R.M. să primească suma de 100 de lei drept mită pentru actul (proces-verbal de contravenție) pe care trebuia să îl încheie în virtutea atribuțiilor de serviciu.

În ceea ce privește apelul Parchetului, Curtea a apreciat că în mod corect, pe baza probatoriului administrat în cauză, prima instanță a reținut în favoarea inculpatului V.R.M. circumstanța atenuantă prevăzută de art. 74 lit. a) și c) CP 1969, constând în buna conduită avută anterior și în atitudinea sa de a colabora după săvârșirea faptei cu organele judiciare. Tot astfel, în mod corect instanța de fond a reținut și în favoarea inculpatului C.I. circumstanța

atenuantă prevăzută de art. 74 lit. c) CP 1969, avându-se în vedere conduita acestuia după săvârșirea infracțiunii imputate, în sensul că de fiecare dată s-a prezentat atât la organul de urmărire penală, cât și la instanța de judecată, chiar dacă nu a recunoscut săvârșirea faptei pentru care a fost trimis în judecată, deoarece nerecunoașterea acesteia constituie o modalitate a inculpatului de a se apăra în procesul penal, în condițiile în care apreciază, așa cum susține, că nu se face vinovat de săvârșirea infracțiunii respective. Prin urmare, nu se impune înlăturarea circumstanțelor atenuante judiciare reținute în favoarea celor 2 inculpați, astfel cum în mod neîntemeiat susține Parchetul.

Este, de asemenea, neîntemeiată susținerea Parchetului referitoare la înlocuirea modalității de executare, din art. 81 CP 1969 în art. 86<sup>1</sup> CP 1969. Prin modalitatea aleasă de către prima instanță se realizează finalitatea pedepsei înscrisă în art. 52 CP 1969 (constrângerea, reeducarea și prevenția), astfel că nu este necesar ca pentru atingerea scopului acesteia să se instituie obligații și măsuri suplimentare de supraveghere a celor doi inculpați, avându-se în vedere și dispozițiile art. 74 noul CP privind criteriile generale de individualizare. Ca atare, stabilirea modalității de executare în art. 81 CP s-a făcut în mod corect în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea inculpaților, evaluate după împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, mijloacele folosite, starea de pericol creată și gravitatea rezultatului produs. Toate aceste elemente de circumstanțiere conduc la concluzia că scopul pedepsei poate fi atins și prin suspendarea simplă, condiționată a executării pedepsei potrivit art. 81 CP 1969.

În ceea ce privește o eventuală aplicare a dispozițiilor prevăzute de art. 5 CP privind legea mai favorabilă, Curtea a apreciat că nu sunt incidente în cauză aceste dispoziții, deoarece, atât în încadrarea din legea veche (art. 254 CP 1969), cât și în încadrarea din legea nouă (art. 289 CP), limita minimă de pedeapsă spre care s-a orientat instanța, în raport de datele speței, este aceeași, respectiv 3 ani, chiar dacă limita maximă din legea nouă este de 10 ani, față de 12 ani cât era limita maximă în legea veche. Prin urmare, compararea celor două legi pentru a se alege cea favorabilă inculpatului se face în funcție de datele speței, și nu în mod abstract, prin compararea limitelor de pedeapsă din cele două legi.

**NOTĂ. 1.** Incriminarea infracțiunii de luare de mită prin dispozițiile art. 289 alin. (1) CP a urmărit să includă în conținutul ei constitutiv infracțiunea de primire de foloase necuvenite din art. 256 CP 1969, considerându-se această din urmă infracțiune, în doctrina și în practica judiciară, o variantă de specie a luării de mită.

Așa cum se prezintă reglementarea actuală ce sancționează actele materiale de pretindere, primire de bani ori alte foloase ce nu se cuvin ori de acceptare a promisiunii unor astfel de foloase, nu mai are relevanță juridică momentul când se realizează oricare dintre variantele normative ale infracțiunii, fiind, prin urmare, lipsit de importanță dacă banii au fost primiți înainte sau ulterior îndeplinirii actului de serviciu ori dacă înțelegerea dintre mituitor și mituit este anterioară sau ulterioară îndeplinirii actului de serviciu de către funcționar.



Textul actual al infracțiunii de luare de mită, comparativ cu omologul său din vechiul Cod penal, nu mai conține sintagma „în scopul de a îndeplini” un act privitor la îndatoririle de serviciu ale subiectului activ, precizare ce avea rolul nu numai de a califica intenția ca fiind directă, dar și de a poziția actul material ilicit al luării de mită în anticamera îndeplinirii îndatoririlor de serviciu respective.

2. Referitor la *relația dintre infracțiunea de luare de mită incriminată de art. 289 noul CP și infracțiunea de primire de foloase necuvenite incriminată de art. 256 CP 1969, într-o hotărâre*, s-a arătat că, în privința infracțiunii de luare de mită, forma propusă în noul Cod penal – lege aplicabilă în cauză având în vedere perioada reținută ca fiind cea de desfășurare a activității infracționale – este mai largă, acoperind toate situațiile în care o persoană ia mită *în legătură* cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, permițându-se astfel renunțarea la distincția anterioară dintre luarea de mită și primirea de foloase necuvenite, art. 289 CP sancționând orice fel de acceptare a unei sume de bani sau de foloase, tacită sau expresă, astfel încât, deși *nerespingerea primirii* unei sume de bani ori altor foloase nu mai este prevăzută în art. 289, persoana căreia i se oferă bani va comite infracțiunea de luare de mită dacă acceptarea este tacită.

De asemenea, dacă în reglementarea anterioară *intenția* în comiterea unei astfel de infracțiuni nu putea fi decât directă, elementul material trebuind să fie săvârșit anterior sau cel mai târziu concomitent cu îndeplinirea, neîndeplinirea sau întârzierea în îndeplinirea actului de serviciu sau cu efectuarea unui act contrar îndatoririlor de serviciu, noua lege penală cere doar ca luarea sau celelalte foloase pretinse ori primite sau a căror promisiune a fost acceptată să fie în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle de serviciu ale funcționarului public sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, condiții în care intenția poate fi și indirectă, elementul material putându-se săvârși anterior, concomitent sau ulterior îndeplinirii, neîndeplinirii, urgentării sau întârzierii în îndeplinirea actului de serviciu ori efectuării unui act contrar îndatoririlor de serviciu.

Prin urmare, apărarea formulată de inculpat în sensul că acesta nu a pretins niciodată sume de bani sau bunuri de la persoanele care doreau *urgentarea* emiterii deciziilor privind stabilirea sumei reprezentând timbrul de mediu, deși se confirmă, nu îl absolvă de răspundere penală, în condițiile în care le-a primit, nerefuzându-le (*C.A. Ploiești, s. pen., min. și fam., dec. nr. 1155 din 22.11.2018, nepublicată*).

3. Referitor la *modalitatea normativă a luării de mită constând în „nerespingerea promisiunii (de mită)”*, existentă în art. 254 CP 1969, *într-o cauză*, a fost respinsă ca nefondată contestația la executare a condamnatului prin care a solicitat să se constate că sunt incidente în cauză prevederile art. 4 CP privind legea penală de dezincriminare. În motivarea cererii, petentul a arătat că una dintre pedepsele aplicate prin respectiva hotărâre a fost pentru săvârșirea infracțiunii

de luare de mită săvârșite în modalitatea nerespingerii promisiunii de a primi bani sau alte foloase în scopul de a îndeplini ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri, faptă prevăzută de art. 254 alin. (2) CP 1969 raportat la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 78/2000.

Astfel, Înalta Curte a reținut că împrejurarea formală a renunțării legiuitorului la incriminarea explicită a nerespingerii promisiunii nu poate conduce, în mod automat, la înlăturarea răspunderii condamnatului pentru infracțiunea de luare de mită, câtă vreme această modalitate de comitere a infracțiunii se regăsește, în concret, în fapta reținută în sarcina inculpatului de instanțele care s-au pronunțat în ciclul procesual ordinar.

În cauză, fapta condamnatului, astfel cum a fost reținută prin decizia penală de condamnare, a fost subsumată unei „acceptări tacite a ofertei făcute într-un mod echivoc”, variantă alternativă a elementului material al infracțiunii de luare de mită incriminate prin dispozițiile art. 289 alin. (1) noul CP. În concret, fapta de corupție pentru care a fost condamnat contestatorul a constat în aceea că, în perioada octombrie-decembrie 2009, acesta, în calitate de prim-procuror al Parchetului de pe lângă Judecătoria Buftea, a pretins, prin intermediul inculpatei B., avocat în Baroul București, suma de 4.000 de euro de la investigatorul sub acoperire C., cercetat în dosarul nr. x/P/2009 al unității de parchet anterior menționate, în scopul facilitării dispunerii față de investigator a unei soluții de netrimiteră în judecată, și, în cadrul aceleiași activități infracționale, cel prim-menționat a pretins, prin intermediul aceleiași complice, suma de 4.000 de euro și de la investigatorul sub acoperire D., în scopul precizat mai sus, legat de facilitarea emiterii soluției favorabile față de investigatorul sub acoperire C.

În hotărâre s-a mai reținut că, în cazul unui condamnat definitiv, analiza incidenței unei legi de dezincriminare a infracțiunii ce a atras condamnarea sa se poate realiza pe calea unei cereri introduse conform art. 595 CPP, iar nu conform art. 598 alin. (1) lit. d) CPP (*I.C.C.J., s. pen., dec. pen. nr. 379 din 18.03.2016, www.scj.ro*).

4. Într-o altă hotărâre, s-a reținut că diferențierea dintre cele două infracțiuni privește elementul material al laturii obiective, precum și cerința esențială a foloaselor necuvenite de către autor.

În speță, după ce s-a respins ca neîntemeiată cererea apărării de schimbare a încadrării juridice din luare de mită în primire de foloase necuvenite, a fost condamnat inculpatul, având funcția de director vamal, la 3 ani închisoare pentru comiterea infracțiunii de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art. 254 alin. (1) și (2) CP 1969, cu aplicarea art. 6 din Legea nr. 78/2000, și la pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 64 alin. (1) lit. a) teza a II-a, lit. b) și c) CP 1969 (de a ocupa funcția de director vamal), pe o perioadă de 5 ani. Ca modalitate de executare, s-a dispus suspendarea sub supraveghere conform art. 86<sup>1</sup> CP 1969 (*I.C.C.J., s. pen., dec. pen. nr. 384/A din 23.10.2015, nepublicată*).

Cu privire la problematica delimitării celor două infracțiuni, în același sens s-a hotărât în practica judiciară, de pildă, *C.A. Pitești, s. pen., min. și fam., dec. pen. nr. 12/A din 10.01.2018, nepublicată*; *C.A. Bacău, s. pen., min. și fam., dec. pen. nr. 369/A din 24.03.2016, nepublicată*.

## **16. <sup>1</sup>Schimbarea încadrării juridice din luare de mită în folosire abuzivă a funcției în scop sexual. Conferențiar universitar**

### **<sup>2</sup> Pedepsa accesorie în cazul suspendării sub supraveghere a executării pedepsei principale**

CP, art. 65, art. 91, art. 289, art. 299 alin. (2)  
Legea nr. 78/2000, art. 6

**1. Fapta inculpatului, constând în pretinderea întreținerii de relații sexuale în legătură cu îndeplinirea unui act privind atribuțiile sale de serviciu în calitate de cadru didactic examinator – acordarea unei note de trecere la un examen de an –, precum și în legătură cu îndeplinirea unui act contrar atribuțiilor de serviciu pe care le avea în calitate de membru al comisiei de admitere la o altă facultate – favorizarea părții civile cu ocazia susținerii examenului de admitere la facultate –, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de folosire abuzivă a funcției în scop sexual, prevăzută de art. 299 alin. (2) CP, și nu ale infracțiunii de luare de mită.**

Infrațiunea prevăzută de art. 299 alin. (2) CP reprezintă o incriminare specială în raport cu incriminarea infracțiunii de luare de mită prevăzute de art. 6 din Legea nr. 78/2000 raportat la art. 289 CP, din perspectiva sintagmei „alte foloase”, având în mod firesc prioritate în a fi reținută.

**2. Deși, fiind suspendată executarea pedepsei principale, nu se execută nici pedeapsa accesorie din perspectiva art. 65 alin. (3) CP, aplicarea pedepsei accesorii este legală și justificată, deoarece pedeapsa doar se aplică, nu se și execută. În plus, există și posibilitatea revocării sau a anulării suspendării sub supraveghere a executării pedepsei pentru inculpat, în cazurile și în condițiile prevăzute de art. 96 și art. 97 CP, moment în care atât pedeapsa principală, cât și pedeapsa accesorie devin executabile.**

*C.A. Iași, s. pen. și min., dec. pen. nr. 298 din 14.04.2016, nepublicată*

**Prin rechizitoriul nr. 14/P/2015 al P.I.C.C.J. – D.N.A – S.T. Iași, s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de arest preventiv, a inculpatului P.D. pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită, faptă prevăzută de art. 6 din Legea nr. 78/2000 cu referire la art. 289 alin. (1) CP, tentativă de viol, prevăzută de art. 32 CP raportat la art. 218 alin. (1), (3), (6) CP, cu aplicarea art. 38 alin. (2) CP, și de șantaj, faptă prevăzută de art. 13<sup>1</sup> din Legea nr. 78/2000, cu referire la art. 207 alin. (1) CP, totul cu aplicarea art. 38 alin. (1) CP. S-a reținut, în esență, prin actul de sesizare a instanței că inculpatul P.D., în calitate de cadru didactic coordonator al disciplinei „Anatomie” de la Facultatea de Farmacie din**

cadrul Universității de Medicină și Farmacie „Gr.T. Popa” Iași, în zilele de 15, 23 și 26.01.2015, a încercat să întrețină relații sexuale cu persoana vătămată Ș.I., studentă în anul I la Facultatea de Farmacie din cadrul U.M.F. Iași, aflată în educarea sa, pretinzându-i acesteia să practice acte sexuale orale, iar ulterior alte relații sexuale, cu o frecvență săptămânală, în tot cursul semestrului II al anului universitar 2014-2015, prin constrângerea psihică a acesteia, efectuată prin amenințarea cu faptul că nu va putea promova altfel examenul la disciplina „Anatomie”, pe care urma să îl susțină cu el, în calitate de profesor examinator, cel mai târziu în vara anului 2015, cu ocazia reexaminării, precum și prin promisiunea că, în calitate de membru al Comisiei de admitere la Facultatea de Medicină Generală din cadrul U.M.F. Iași, îi va facilita acesteia promovarea examenului de admitere în cadrul acestei facultăți. În același context, inculpatul a constrâns persoana vătămată Ș.I., prin amenințarea cu moartea, în ziua de 26.01.2015, pentru ca aceasta să nu spună nimănui despre cele întâmplate, în scopul obținerii unui folos nepatrimonial de către P.D., folos constând în asigurarea confidențialității cu privire la faptele sale, pentru a evita tragerea sa la răspundere penală.

**Prin sentința penală nr. 1209 din 19.11.2015 pronunțată de Tribunalul Iași, s-au hotărât următoarele:**

În temeiul dispozițiilor art. 386 alin. (1) CPP, a fost schimbată încadrarea juridică dată faptelor pentru care inculpatul P.D. a fost trimis în judecată, din infracțiunea de luare de mită, prevăzută de art. 6 din Legea nr. 78/2000, cu referire la art. 289 CP, în infracțiunea de folosire abuzivă a funcției în scop sexual, prevăzută de art. 299 alin. (2) CP.

A fost condamnat inculpatul P.D., fără antecedente penale, studii superioare, la următoarele pedepse:

– 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de folosire abuzivă a funcției în scop sexual, prevăzută de art. 299 alin. (2) CP, și pedeapsa complementară a interzicerii pe o perioadă de 1 an a exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b) și g) CP;

– 2 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de șantaj, prevăzută de art. 13<sup>1</sup> din Legea nr. 78/2000, cu referire la art. 207 alin. (1) CP.

În baza art. 38 alin. (1) și art. 39 alin. (1) lit. b) și art. 45 alin. (1) CP, a aplicat inculpatului pedeapsa cea mai grea de 2 ani închisoare, la care s-a adăugat sporul obligatoriu de 4 luni închisoare, urmând ca inculpatul să execute pedeapsa rezultantă totală de 2 ani și 4 luni închisoare și pedeapsa complementară de 1 an interzicerea exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b) și g) CP, iar în temeiul dispozițiilor art. 65 alin. (1) CP, a interzis inculpatului, ca pedeapsă accesorie, exercitarea aceluiași drepturi.

Instanța a considerat îndeplinite condițiile prevăzute de art. 91 și urm. CP pentru suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei și a fixat termen de supraveghere de 3 ani, începând cu data rămânării definitive a hotărârii.

În temeiul dispozițiilor art. 17 alin. (2) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) CPP, l-a achitat pe inculpatul P.D., fără antecedente penale, pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă de viol, prevăzută de art. 32 raportat la art. 218 alin. (1), (3) și (6) CP.

A admis în parte acțiunea civilă formulată de partea civilă Ș.M.I. și, în consecință, a obligat inculpatul P.D. să achite părții civile suma de 25.000 de lei cu titlu de daune morale.

Analizând întregul material probator administrat în cursul urmăririi penale, coroborat cu probele administrate în cursul judecății pe fond a cauzei, instanța a reținut **situația de fapt** reținută în actul de inculpare, cu unele precizări referitor la încadrarea în drept a faptelor deduse judecății. Astfel, s-a reținut că inculpatul P.D., în perioada desfășurării activității infracționale, a activat în calitate de conferențiar universitar în cadrul Universității de Medicină și Farmacie „Gr.T. Popa Iași”, fiind coordonatorul disciplinei „Anatomie” (șef de catedră, conform denumirii anterioare a postului). Acesta era și membru al Senatului Universității (cel mai înalt for de decizie și deliberare al Universității) și, totodată, deține titlul științific de doctor în medicină (specialitatea „Anatomie”).

În primul semestru al anului universitar 2014-2015, acesta a fost titularul cursului de „Anatomie”, inclusiv la Facultatea de Farmacie, predând acest curs studenților anului I, dintre care face parte și partea civilă S.M.I. Inculpatul a remarcat partea civilă încă din cursul primului semestru, aspectul fizic al acesteia trezindu-i interesul (conform declarației părții civile și conform unor informații apărute în presa locală, apetența inculpatului pentru întreținerea de relații sexuale cu studenți cât mai tineri, în vederea acordării unor note de trecere, este notorie, acesta fiind cunoscut drept profesorul „patul sau patru”).

Remarcând astfel partea civilă, acesta și-a propus să o constrângă să întrețină relații sexuale cu el, apelând la cea mai eficientă modalitate pe care o avea la îndemână – condiționarea acordării unei note de trecere la examenul pe care urma să îl susțină la disciplina „Anatomie”. Examenul a constat în două probe – cea practică, orală, susținută în ziua de 12.01.2015, și cea scrisă, conținând teste tip grilă, susținută în ziua de 23.01.2015. După susținerea probei practice, în ziua de 12.01.2015, inculpatul i-a solicitat părții civile să treacă pe la biroul său.

Astfel, în ziua de 15.01.2015, aceasta s-a conformat solicitării anterioare a cadrului didactic și s-a prezentat la biroul acestuia, ocazie cu care inculpatul P.D., după o scurtă discuție, în cadrul căreia a întrebat-o despre familia sa și despre prietenul său, a încercat să îi pipăie sânii, să îi mângâie părul și să îi atingă buzele, solicitându-i să îl muște de deget (dezvăluind astfel simptomele unui comportament sexual deviant, cu tendințe masochiste), pretinzându-i astfel să întrețină relații sexuale, lucru pe care partea civilă l-a refuzat. Acesta i-a solicitat să se gândească la aceste aspecte, aducându-i la cunoștință că altfel nu va putea promova examenul nici măcar în sesiunea de reexaminări din vara anului 2015, și i-a propus ca, în cazul în care se hotărăște să îi satisfacă cerințele, să îl anunțe, iar el o va lua cu un autoturism de la cămin și vor

merge împreună la un hotel pentru a întreține relații sexuale. Este importantă precizarea că reexaminarea din vara anului 2015 reprezenta ultima posibilitate a părții civile de a promova examenul, pentru a evita trecerea de la un loc de student bugetat la un loc taxabil.

La data de 23.01.2015, în împrejurări similare, cu câteva ore înainte de susținerea probei scrise a examenului la disciplina „Anatomie”, partea civilă s-a deplasat la biroul numitului P.D. și a discutat cu acesta în legătură cu examenul ce urma să aibă loc în aceeași zi, profesorul lăsând-o să înțeleagă că promovarea examenului se poate realiza în condițiile în care îi va satisface cererile privind acordarea unor favoruri sexuale. Astfel, profesorul i-a adus la cunoștință, în mod tranșant, faptul că „oferta a fost valabilă atunci”, că trebuie să meargă la examen, iar după susținerea acestuia să treacă din nou pe la el, aducându-i la cunoștință că trebuie să se obișnuiască cu astfel de situații: „Deci, te obișnuiești. După examen treci pe aici. Da?”. Astfel, cu această ocazie, P.D. i-a transmis părții civile să vină la biroul său în ziua de luni, 26.01.2015. Aceste afirmații ale profesorului denotă fără putință de tăgada faptul că astfel de manifestări erau o obișnuință, iar partea civilă trebuia să se „obișnuiască” și ea cu ele. Faptul că inculpatul obișnuia să procedeze în acest mod este demonstrat, fără putință de tăgadă, și de faptul că în biroul său, cu ocazia percheziției efectuate în ziua de 30.01.2015, a fost descoperit un impresionant arsenal de prezervative și de medicamente pentru creșterea potenței (spre deosebire de percheziția efectuată la locuința inculpatului, unde nu au fost găsite astfel de obiecte).

Conform solicitării acestuia, în dimineața zilei de 26.01.2015, partea civilă s-a prezentat la biroul numitului P.D., care, evident, știa că aceasta că nu promovase examenul. El i-a evidențiat, încă de la începutul discuției, faptul că nu obținuse o notă de trecere la examen: „Examenul, știi că nu l-ai luat acum! Ai văzut, da?”. În continuare, P.D. a condus partea civilă într-un amfiteatru în care nu se mai afla nicio altă persoană, s-a asigurat că aceasta nu are aparatură de înregistrare asupra sa și că prietenul ei nu avea cunoștință despre pretențiile sale, după care i-a adus la cunoștință că trebuie să întrețină relații sexuale cu el în tot cursul semestrului II, săptămânal: „Te aștept în semestrul II și în fiecare săptămână, aranjată, frumușică, cum ești acum”. „Săptămânal, în semestrul II te aștept”. De asemenea, a întrebat-o ce culoare avea lenjeria sa intimă, precum și dacă și-a început viața sexuală.

P.D. a condus partea civilă din nou în biroul său, unde și-a dezlănțuit instinctele, demonstrând un comportament șocant, cu tente patologice. Astfel, P.D. a început să îi pipăie sânii și să o sărute, iar apoi și-a descheiat șlițul pantalonilor, acționând fermoarul, prezentându-i părții civile organul său sexual și solicitându-i să se așeze în genunchi în fața sa, pentru a i-l introduce în cavitatea bucală. Partea civilă a refuzat acest lucru, motivat de faptul că îi era frică, spunându-i, totodată, ca nu era pregătită pentru așa ceva. Lovindu-se de refuzul părții civile, P.D. a devenit nervos, neputând să tolereze frustrarea cauzată de atitudinea victimei și dându-i acesteia un ultimatum: „Ai zece secunde să te